

Dialogia mediassa - utopiaa vai todellinen mahdollisuus?

Taneli Heikka

Kuntademokratiaverkosto 13.3.2018

#kuntademokratia

Twitter: taneli_heikka

taneli.heikka@gmail.com

Media ja dialogi – kolme näkökulmaa

- **Median ja yleisön fyysiset kohtaamiset**
- Median ja yleisön digitaaliset kohtaamiset
- **Mediatuotteiden sisältö**

Dialogi

- Luovutaan rooleista, pidättäytyään ennakkoehdoista ja kuunnellaan.
- On rakentavaa ja tasavertaista keskustelua.
- On yhdessä tapahtuvaa merkitysten ja ymmärrysten etsintää.

Dialogi ja journalismi

- Jos dialogi on yhdessä ajattelemista...

journalismista tulee dialogista kun
journalistit ja yleisö ajattelevat yhdessä.

Miksi dialogi mediassa on juuri nyt tärkeää?

- Kaksi toisiinsa linkittyynyttä kriisiä:
- Ympäristökatastrofi
- **Mediaympäristökatastrofi**

Donald J. Trump
@realDonaldTrump

Following

The FAKE NEWS media (failing @nytimes, @NBCNews, @ABC, @CBS, @CNN) is not my enemy, it is the enemy of the American People!

RETWEETS
16,464

LIKES
48,954

1:48 PM - 17 Feb 2017

 34K

 16K

 49K

Mediaympäristökatastrofi

- Perinteisen journalistisen median tavoittavuuden ja painoarvon lasku.
- Valeuutiset, vaihtoehtomediat; vihapuhe.
- ”Sosiaalisen median toimintalogiikoiden manipulointi poliittisissa tarkoituksissa” (informaatiovaikuttaminen, infosota). (Valaskivi 2017)
- Totuudenjälkeinen aika.
- Yleisön kuplautuminen samanmielisten verkostoihin.

→ **Muutosten ennakoimattomuus**

→ **Demokratian kriisi**

”Muutostekijät ovat kumuloituessaan johtamassa mediaympäristökatastrofiin, jonka juurisyyt ovat samat kuin ilmastonmuutoksessa. Kilpailun, kasvun ja liiketoiminnan kehittämisen näkökulmasta valeuutisilla rikastuva onkin innovatiivinen yrittäjä. Jos vain bisneksen kehittämisen näkökulmasta katsotaan, sisällön luonteella ei ole väliä.”

”Lähetänkin haasteen (--): **miten yhdessä kokoamme ymmärrystä niin, että voimme kuvitella paremman mediaympäristön.** Sellaisen, jonka oheistuotoksena syntyy vähemmän vahinkoja ja enemmän rakentavaa, rajoja ylittävää, rauhanomaista ja yhteistyöhön tähtäävää vuorovaikutusta.

Katja Valaskivi, tutkimusjohtaja, COMET, Tampereen yliopisto

Journalismin uudistusliikkeitä

1980-luku
Public /
civic
journalism

2000-2010-luvut
Konstrukttiivinen
/ ratkaisu-
journalismi
(YLE)

2017-luku
Dialoginen
journalismi
(Aamulehti,
Jyv yo.)

1990-luku Kansalais/
osallistuva
journalismi
(Aamulehti)

2016-luku
Sovittelu-
journalismi
(Treen yo,
paikallis- ja
maakunta-
lehtiä)

Dialoginen käänne mediassa?

- **Mediaympäristökatastrofi tiedostettu.**
- **Yhteiskunnallisessa keskustelussa tavoitellaan suurempaa osallisuutta ja päätöksenteossa vahvempaa oikeutusta kansalaisyhteiskunnasta.**
- **Dialogisia yhteiskunnallisen keskustelun muotoja ja alustoja syntyy.**

Miten luoda fyysisiä dialogisia kohtaamisia median kanssa?

- Kolme vaihetta vaihetta:
- Suunnittelu
- Toteutus
- Sadonkorjuu

Suunnittelu

- Yhdessä ajattelu alkaa suunnittelusta.
- Aloitetaan keskustelu toimituksen johdon kanssa mieluummin kuukausia kuin viikkoja ennen tapahtumaa.
- Mikä kysymys puhuttelee? Siinä on dialogin teema (vs byrokraattinen aihe tyyppiä lakisääteinen kuuleminen).

Suunnittelu

- Harjoitellaan yhdessä.
- Otetaan roolihaatut hetkeksi päästä.
- Puhutaan etukäteen julkisuuden roolista ja toimittajien työtavoista.

Toteutus

- Konkreettinen tapahtumaidea syntyy yhteisessä suunnittelussa viimeisenä.
- Mielikuvitus on rajana.
- Yhteinen ruokailu ja työpaja, jossa toimittajat saavat ideoita ja kontakteja juttuihinsa?
- Koko kaupungille avoin World Cafe, jonka tulokset paikallinen lehti tai YLE raportoi?

Toteutus

- Menetelmällisesti voi liikkua dialogin, yhteiskehittelyn ja deliberaation välillä – mikä tuottaa kiinnostavimpia kohtaamisia ja jutun aiheita.
- Piiri, Open Space ja World Cafe ovat hyviä perustyökaluja.
- Yhteistyökumppaneita kannattaa hakea esim. kansalaisyhteiskunnasta, liike-elämästä, julkiselta sektorilta ja korkeakouluista.

Sadonkorjuu

- Mikä on median rooli dialogin tuotosten julkistamisessa?
- Toimittajat saavat tilaisuuksista ideoita, ymmärrystä ja lähteitä juttuihinsa.
- Erään tutkimuksen mukaan näissä tilaisuuksissa mukana olleiden toimittajien juttujen lähteet ja näkökulmat olivat muita monipuolisempia.

THE PUBLIC PRESS LOCAL NEWS

SPECIAL REPORTS ▾ BUY THE PAPER BACK ISSUES ARCHIVE

Community Workshop Attracts 200 Seeking Solutions to Homelessness

Share 163 Tweet 56 Google + 0 in Share 0
Email 5 Like 76

By **Joe Eskenazi** San Francisco Public Press
— Feb 1 2018 - 3:13pm

In 20 years of homelessness in San Francisco, Moses Carbins has spent time in most of this city's shelters. "Some days," he said, "you wake up invisible. It becomes sort of like a pit. It's just another day to die."

Sadonkorjuu

- Mahdollisia hyötyjä kumppaneille:
- Sitoutuneet viestinviejät.
- Uudet näkökulmat, ihmiset ja yhdistelmät.
- Olet mukana luomassa keskusteluagenda (esim syrjäytymistä koskeva keskustelu).
- Mukaan myös some-aktiivit ja kansalaisjournalistit.

Ihmiset

Kirjailija Anja Snellman työskentelee nykyä päihderiippuvaisten terapeutina

Snellman näkee terapeutiksi lähdön väistöliikkeenä mukavaksi käynnyttä kirjailijantyötä vastaan. "Minua ei k...
jämähtää kaapin päälle. Elämän on hyvä vähän hiertää jostain."

Tilaaajille

HS.fi:n luetuimmat

JUURI NYT

PÄIVÄ

1. Suomalaismiljardöörin 25-vuotiaasta tyttärestä povataan suurta taidevaikuttajaa – kämppä arvotaidetta, Guggenheimin puheenjohtajaksi
2. Fotofinlandia vai "photosh...
– ammattikuvaajat narko...
käsitellyistä finaali...
kilpailussa
3. Maata uhkaavan asteroidin suunnitelma – 8,8-tonninen ohiattaisiin suoraan astero...

Sadonkorjuu

- Media on aina media vaikka voissa paistaisi. Ja se on hyvä juttu.
- Media tekee päätökset aiheista, julkistamisesta, näkökulmista jne. aina itse.
- Dialogin ei ole tarkoitus olla uusia tapa tehdä pr:ää tai vaikuttajaviestintää.
- Dialogi toimii, koska siinä on riskiä.

Lopuksi

- Toimittajienkin kanssa voi käydä dialogia!
- ”Hyvin avoin ihmisyyys puree. Jos teet virheen, voit aina pyytää anteeksi. Jos ihmiset ovat hassun näköisiä, voit kysyä, että sanoinko mä jotain hassua. Avoin perääntyminen ja anteeksipyyttäminen on ok.” - Tuija Talvitie

ARTIKKELIT

ERÄTAUKO

Kansanmurhaajienkin kanssa voi käydä dialogia

Konfliktinratkaisujärjestö CMI:n toiminnanjohtajan Tuija Talvitien mukaan pelot ja mokaaminen ovat normaali osa vuorovaikutusta.

Julkais

JAETT

29

JAA

A photograph of a church interior, slightly blurred. In the background, there is a wooden altar with a cross on the wall behind it. To the right, there is a pulpit and a whiteboard on a stand. The room is filled with wooden chairs with blue cushions arranged in rows. The lighting is warm and soft.

Kiitos!

Twitter: taneli_heikka

taneli.heikka@gmail.com